

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA JAVNO UPRAVO

Tržaška 21, 1000 Ljubljana

T: 01 478 83 30

F: 01 478 83 31

E: gp.mju@gov.si

www.mju.gov.si

Številka: 010-270/2014/91

Ljubljana, 27. novembra 2015

EVA

GENERALNI SEKRETARIAT VLADE REPUBLIKE SLOVENIJE

Gp.gs@gov.si

ZADEVA: Etični kodeks funkcionarjev v Vladi Republike Slovenije in ministrstvih – gradivo za obravnavo – Novo gradivo številka 1

1. Predlog sklepov vlade:

Vlada Republike Slovenije je na podlagi 21. člena Zakona o Vladi Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 24/05 – uradno prečiščeno besedilo, 109/08, 38/10 – ZUKN in 8/12) na ... seji dne ... pod točko ... sprejela naslednji sklep:

Vlada Republike Slovenije sprejme Etični kodeks funkcionarjev v Vladi Republike Slovenije in ministrstvih.

Mag. Darko Krašovec
GENERALNI SEKRETAR VLADE

PREJMEJO:

- vsa ministrstva in vladne službe.

2. Predlog za obravnavo predloga zakona po nujnem ali skrajšanem postopku v državnem zboru z obrazložitvijo razlogov:

/

3. a Osebe, odgovorne za strokovno pripravo in usklajenost gradiva:

- Boris Koprivnikar, minister za javno upravo
- mag. Janko Burgar, državni sekretar na Ministrstvu za javno upravo
- mag. Mateja Prešern, vodja Službe za transparentnost, integriteto in politični sistem na Ministrstvu za javno upravo

3. b Zunanji strokovnjaki, ki so sodelovali pri pripravi dela ali celotnega gradiva:

/

4. Predstavniki vlade, ki bodo sodelovali pri delu državnega zbora:

4. a Predlog za skrajšanje poslovnih rokov z obrazložitvijo razlogov:

Predlagamo, da pristojni odbor Vlade RS gradivo obravnava dne 1.12.2015, zaradi uvrstitve na dnevni red seje Vlade RS dne 10.12.2015.

Glede na namero, da bi se podpis izjave o integriteti za funkcionarje vlade in ministrstev izvedel naslednji dan po mednarodnem dnevu boja proti korupciji, ki je dne 9.12.2015.

5. Kratek povzetek gradiva:

Vsebina Etičnega kodeksa funkcionarjev v Vladi Republike Slovenije in ministrstvih (v nadaljnjem besedilu: kodeks) je zasnovana tako, da izhajajoč iz položaja funkcionarjev in v zvezi z njihovimi zakonskimi obveznostmi glede integritete in preprečevanja korupcije v standardih združuje zaželene in pričakovane načine vedenja in ravnanja funkcionarjev vlade in ministrstev, upoštevajoč sprejete vrednote sedanje slovenske družbe. Kodeks vsebinsko upošteva primerljive kodekse v drugih državah in se zgleduje po njih, pa tudi po kodeksih drugih poklicev in stanovskih združenj v Sloveniji. Vključuje izjavo funkcionarja, da sprejema standarde ravnanja in vedenja ter da bo pri opravljanju svoje funkcije ravnal v skladu z njimi.

5. a Obrazložitev Novega gradiva številka 1

Gradivo vsebuje nekatere manjše popravke in dopolnitve, prejete k objavljenemu vladnemu gradivu.

6. Presoja posledic za:

a)	javnofinančna sredstva nad 40.000 EUR v tekočem in naslednjih treh letih	NE
b)	usklajenost slovenskega pravnega reda s pravnim redom Evropske unije	DA
c)	administrativne posledice	NE
č)	gospodarstvo, zlasti mala in srednja podjetja ter konkurenčnost podjetij	NE
d)	okolje, vključno s prostorskimi in varstvenimi vidiki	NE
e)	socialno področje	NE
f)	dokumente razvojnega načrtovanja: – nacionalne dokumente razvojnega načrtovanja – razvojne politike na ravni programov po strukturi razvojne klasifikacije programskega proračuna – razvojne dokumente Evropske unije in mednarodnih organizacij	NE

7.a Predstavitev ocene finančnih posledic nad 40.000 EUR:

(Samo če izberete DA pod točko 6.a.)

I. Ocena finančnih posledic, ki niso načrtovane v sprejetem proračunu				
	Tekoče leto (t)	t + 1	t + 2	t + 3
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) prihodkov državnega proračuna				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) prihodkov občinskih proračunov				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) odhodkov državnega proračuna				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) odhodkov občinskih proračunov				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) obveznosti za druga javnofinančna sredstva				
II. Finančne posledice za državni proračun				
II. a Pravice porabe za izvedbo predlaganih rešitev so zagotovljene:				
Ime proračunskega uporabnika	Šifra in naziv ukrepa, projekta	Šifra in naziv proračunske postavke	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1
SKUPAJ				
II. b Manjkajoče pravice porabe bodo zagotovljene s prerazporeditvijo:				
Ime proračunskega uporabnika	Šifra in naziv ukrepa, projekta	Šifra in naziv proračunske postavke	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1
SKUPAJ				
II.c Načrtovana nadomestitev zmanjšanih prihodkov in povečanih odhodkov proračuna:				
Novi prihodki	Znesek za tekoče leto (t)		Znesek za t + 1	
SKUPAJ				
OBRAZLOŽITEV:				
I. Ocena finančnih posledic, ki niso načrtovane v sprejetem proračunu				
V zvezi s predlaganim vladnim gradivom se navedejo predvidene spremembe (povečanje, zmanjšanje):				
– prihodkov državnega proračuna in občinskih proračunov, – odhodkov državnega proračuna, ki niso načrtovani na ukrepih oziroma projektih sprejetih proračunov, – obveznosti za druga javnofinančna sredstva (drugi viri), ki niso načrtovana na ukrepih				

oziroma projektih sprejetih proračunov.

II. Finančne posledice za državni proračun

Prikazane morajo biti finančne posledice za državni proračun, ki so na proračunskih postavkah načrtovane v dinamiki projektov oziroma ukrepov:

II. a Pravice porabe za izvedbo predlaganih rešitev so zagotovljene:

Navedejo se proračunski uporabnik, ki financira projekt oziroma ukrep; projekt oziroma ukrep, s katerim se bodo dosegli cilji vladnega gradiva, in proračunske postavke (kot proračunski vir financiranja), na katerih so v celoti ali delno zagotovljene pravice porabe (v tem primeru je nujna povezava s točko II. b). Pri uvrstitvi novega projekta oziroma ukrepa v načrt razvojnih programov se navedejo:

- proračunski uporabnik, ki bo financiral novi projekt oziroma ukrep,
- projekt oziroma ukrep, s katerim se bodo dosegli cilji vladnega gradiva, in
- proračunske postavke.

Za zagotovitev pravic porabe na proračunskih postavkah, s katerih se bo financiral novi projekt oziroma ukrep, je treba izpolniti tudi točko II. b, saj je za novi projekt oziroma ukrep mogoče zagotoviti pravice porabe le s prerazporeditvijo s proračunskih postavk, s katerih se financirajo že sprejeti oziroma veljavni projekti in ukrepi.

II. b Manjkajoče pravice porabe bodo zagotovljene s prerazporeditvijo:

Navedejo se proračunski uporabniki, sprejeti (veljavni) ukrepi oziroma projekti, ki jih proračunski uporabnik izvaja, in proračunske postavke tega proračunskega uporabnika, ki so v dinamiki teh projektov oziroma ukrepov ter s katerih se bodo s prerazporeditvijo zagotovile pravice porabe za dodatne aktivnosti pri obstoječih projektih oziroma ukrepih ali novih projektih oziroma ukrepih, navedenih v točki II.a.

II. c Načrtovana nadomestitev zmanjšanih prihodkov in povečanih odhodkov proračuna:

Če se povečani odhodki (pravice porabe) ne bodo zagotovili tako, kot je določeno v točkah II. a in II. b, je povečanje odhodkov in izdatkov proračuna mogoče na podlagi zakona, ki ureja izvrševanje državnega proračuna (npr. priliv namenskih sredstev EU). Ukrepanje ob zmanjšanju prihodkov in prejemkov proračuna je določeno z zakonom, ki ureja javne finance, in zakonom, ki ureja izvrševanje državnega proračuna.

7. b Predstavitev ocene finančnih posledic pod 40.000 EUR:

Predlagane spremembe in dopolnitve nimajo finančnih posledic za proračun Republike Slovenije ali druga javnofinančna sredstva.

8. Predstavitev sodelovanja javnosti:

Gradivo je bilo predhodno objavljeno na spletni strani predlagatelja:

DA

Gradivo je bilo objavljeno na spletni strani e-demokracije.

Datum objave: 27. 11. 2015

V razpravo so bili vključeni:

- predstavniki zainteresirane javnosti.

Mnenja, predlogi in pripombe z navedbo predlagateljev (imen in priimkov fizičnih oseb, ki niso poslovni subjekti, ne navajajte):

–

Upoštevani so bili:

-/

Bistvena mnenja, predlogi in pripombe, ki niso bili upoštevani, ter razlogi za neupoštevanje:

- Poročilo je bilo dano Javnost je bila vključena v pripravo gradiva v skladu z Zakonom o ..., kar je navedeno v predlogu predpisa.)	
9. Pri pripravi gradiva so bile upoštevane zahteve iz Resolucije o normativni dejavnosti:	DA
10. Gradivo je uvrščeno v delovni program vlade:	NE
Boris Koprivnikar minister	

PRILOGE:

- Priloga 1 (spremni dopis – 1. del) – predlog sklepov Vlade Republike Slovenije,
- Priloga 2 (spremni dopis – 2. del) – podatki o izvedbi notranjih postopkov pred odločitvijo na seji vlade s priloženimi mnenji,
- Priloga 3 (jedro gradiva) – Etični kodeks funkcionarjev v Vladi Republike Slovenije in ministrstvih z obrazložitvijo

PRILOGA 1 – predlog sklepa Vlade Republike Slovenije

Vlada Republike Slovenije je na podlagi 21. člena Zakona o Vladi Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 24/05 – uradno prečiščeno besedilo, 109/08, 38/10 – ZUKN in 8/12) na ... seji dne ... pod točko ... sprejela naslednji:

SKLEP

Vlada Republike Slovenije sprejme Etični kodeks funkcionarjev v Vladi Republike Slovenije in ministrstvih.

Mag. Darko Krašovec
GENERALNI SEKRETAR VLADE

PREJMEJO:

- ministrstva,
- Služba Vlade RS za zakonodajo,
- Generalni sekretariat Vlade RS.

ETIČNI KODEKS FUNKCIONARJEV V VLADI REPUBLIKE SLOVENIJE IN MINISTRSTVIH

Etični kodeks funkcionark in funkcionarjev (v nadaljnjem besedilu: funkcionarjev) v Vladi Republike Slovenije in ministrstvih vsebuje standarde in vodila etičnosti funkcionarjev,

upoštevajoč pri tem:

- da Etični kodeks funkcionarjev v Vladi Republike Slovenije in ministrstvih (v nadaljnjem besedilu: kodeks) ne vpliva in ne posega v ustavno in veljavno normativno ureditev položaja ter pravic in dolžnosti funkcionarjev v Republiki Sloveniji;
- da kodeks izhaja iz univerzalnih vrednot ter načina vedenja in ravnanja, ki so okvir ravnanju in vedenju nosilcev izvršilne oblasti, s katerim se krepi zaupanje javnosti v integriteto funkcionarjev in državnih organov, v katerih opravljajo svojo funkcijo;
- da je namen kodeksa opredeliti standarde ravnanja in vedenja funkcionarjev pri opravljanju njihove funkcije med trajanjem mandata;
- da je spoštovanje standardov ravnanja in vedenja funkcionarjev izraz njihovega odnosa do pomembnih etičnih in moralnih načel ravnanja in vedenja.

Prvi standard Zakonitost in častnost

Funkcionar opravlja svojo funkcijo samostojno in odgovorno v okviru in na podlagi ustave, ratificiranih in objavljenih mednarodnih pogodb, zakonov in podzakonskih predpisov ter drugih splošnih aktov, častno in v mejah tega kodeksa ter spoštovanja človekovega dostojanstva, pri čemer je osnovno vodilo delo v javno korist.

Pri opravljanju svoje funkcije deluje predano in nepristransko, v skladu s temeljnimi vrednotami spoštovanja človekovih pravic, svobode, poštenja, pravičnosti, solidarnosti ter prizadevanja za suverenost in blaginjo Slovenije, pa tudi v skladu s pričakovano državotvorno držo.

Drugi standard Krepitev ugleda in demokratični dialog

Funkcionar pri opravljanju funkcije in javnem nastopanju ravna družbeno odgovorno ter tako prispeva h krepitvi ugleda Republike Slovenije, Vlade Republike Slovenije, organa, v katerem opravlja funkcijo, ter drugih državnih institucij in organov.

Pri izvajanju svojih pristojnosti in nalog se izogiba besednemu ali drugemu poniževanju ali dajanju posplošenih vrednostnih sodb in ravna profesionalno. Pri svojem delu je spoštljiv in dostojanstven.

Funkcionar pri delu stremi k usklajevanju različnih interesov v družbi. Njegovo delo je plod premišljene in dolgoročne perspektive trajnostnega razvoja, skladno s temeljnimi smernicami in dokumenti Republike Slovenije.

Pri opravljanju svoje funkcije pazi na vpliv osebnih ali zasebnih interesov na izpolnjevanje uradnih dolžnosti in ob morebitnem nasprotju interesov upošteva načela tega kodeksa.

Tretji standard Krepitev zaupanja javnosti

Funkcionar ravna in se vede tako, da prispeva h krepitvi zaupanja javnosti v svoje delo in integriteto, v delo in integriteto Vlade Republike Slovenije ter organa, v katerem opravlja funkcijo.

Funkcionar ravna tako, da ohranja in krepi zaupanje javnosti v poštenost, nepristranskost in učinkovitost opravljanja javnih nalog.

Pri opravljanju funkcije ter drugih dejavnosti in del, ki imajo vpliv na opravljanje funkcije, poskrbi, da so njegova ravnanja in dejanja transparentna in nediskriminatorna.

Funkcionar se izogiba okoliščinam, v katerih bi lahko zasebni interes kogar koli postavil pred javnega. Pri uradnem delovanju in zasebnem življenju zavrača neprimerno vplivanje drugih. Ves čas pazi in se izogiba okoliščinam, ko bi z državnim organom, v katerem opravlja funkcijo, neposredno ali posredno poslovala oseba zasebnega prava, katere neposredni ali posredni lastniki, poslovodstvo, prokuristi ali nadzorniki so funkcionarjevi ožji družinski člani, razen če tega zakon izrecno ne dovoljuje.

Četrty standard Funkcionar kot zgled

Funkcionar javnim uslužbencem s spoštljivim in transparentnim ravnanjem in poštenim in odprtim odnosom do njih daje zgled in jih spodbuja k spoštovanju načel kodeksa ravnanja javnih uslužbencev. Enako ravna do državljanov, civilne družbe in medijev.

V stikih z javnimi uslužbenci, civilno družbo in javnostjo si prizadeva za tvorno in učinkovito sodelovanje, zavedajoč se, da svojo funkcijo opravlja v duhu sodelovanja in javnem interesu.

Peti standard Ravnanje z javnimi sredstvi

Funkcionar z javnimi sredstvi ravna zakonito, gospodarno, transparentno in ekonomično.

Javna sredstva razporeja in uporablja enako premišljeno, kakor dober strokovnjak ravna z lastnimi sredstvi. Ob tem upošteva tudi vsakokratne gospodarske, socialne in druge razmere v družbi.

Šesti standard Javna korist pred zasebno

Funkcionar ne zlorablja notranjih informacij, ki jih je pridobil v povezavi z opravljanjem funkcije, v svojo korist ali korist svojih bližnjih in ne posluje z osebami zasebnega prava, s katerimi je bil in s katerimi so še povezani njegovi ožji družinski člani.

Predvsem se vzdrži vsakega sodelovanja v transakcijah ali pri naložbah v vrednostne papirje, nepremičnine oziroma druge oblike finančnih instrumentov na podlagi notranjih informacij, ki jih je dobil v povezavi z opravljanjem svoje funkcije, niti ne sme takih informacij dati tretjim osebam, da bi jim pomagal pri pridobitvi koristi.

IZJAVA O INTEGRITETI

(Ime in priimek, funkcija).....,

- ♦ sem se s sprejemom funkcije, na katero sem bil imenovan, zavezal k ravnanju po svoji vesti in k delovanju z vsemi svojimi močmi za blaginjo Republike Slovenije,
- ♦ se zavedam, da se moja odgovornost z imenovanjem na funkcijo povečuje, saj se povečuje tudi vplivnost mojih odločitev in ravnanj, zato se s podpisom te izjave zavestno zavežem k spoštovanju standardov Etičnega kodeksa funkcionarjev v Vladi RS in ministrstvih,
- ♦ se zavežem, da bom ob morebitni ugotovljeni kršitvi standardov tega kodeksa ravnal v skladu s sprejeto odločitvijo Vlade Republike Slovenije o potrebnem ravnanju.

____(podpis)_____

OBRAZLOŽITEV

Vlada Republike Slovenije je s sklepom št. 23101-1/2014/35 z dne 8. 1. 2015 sprejela Program ukrepov Vlade Republike Slovenije za preprečevanje korupcije za obdobje 2015–2016 Ničelna toleranca do korupcije (v nadaljnjem besedilu: program).¹ V točki III. 5 programa je naveden ukrep »etični kodeks za funkcionarje vlade in ministrstev«, katerega nosilec je Ministrstvo za javno upravo v sodelovanju s Službo Vlade Republike Slovenije za zakonodajo in Generalnim sekretariatom Vlade Republike Slovenije. Cilj navedenega ukrepa je zagotovitev etičnosti in integritete funkcionarjev izvršilne oblasti z oblikovanjem in sprejetjem etičnega kodeksa za funkcionarje vlade in ministrstev (sprejme vlada), pri čemer se upoštevajo ustrezno visoki standardi etike.

Etiko in integriteto v javnem sektorju na različne načine opredeljuje vrsta mednarodnih aktov, od katerih se nekateri izrecno nanašajo na Republiko Slovenijo, drugi, ki niso obvezni (in so zato še neprevedeni), pa so zgolj neobvezne usmeritve za delo držav pri preprečevanju in zatiranju korupcije. Najdejavnejše mednarodne organizacije za boj proti korupciji so Svet Evrope – GRECO, Organizacija za ekonomsko sodelovanje in razvoj – OECD in Organizacija združenih narodov.

Slovenija se je kakor druge države članice Organizacije združenih narodov (v nadaljnjem besedilu: OZN) zavezala², da bo v skladu s standardi Konvencije ZN proti korupciji³ poleg preventivnih in represivnih ukrepov nadaljevala razvoj in prenos protikorupcijskega znanja tudi tako, da bo razvijala javno etiko ter s tem spodbujala integriteto in odgovornost zaposlenih v javnem sektorju ter zaupanje javnosti v institucije pravne države.

OZN je v International Code of Conduct for Public Officials⁴, ki ga je Generalna skupščina sprejela leta 1997, poudarila, da se kodeks etike šteje za pomembno orodje v boju zoper korupcijo, ki ogroža stabilnost in varnost držav ter socialni, ekonomski in politični napredek. Med vrednote, ki so potrebne in zaželenе ter v skladu s katerimi naj bi države članice OZN oblikovale kodekse etike za zaposlene v svojih javnih upravah, spadajo:

- zakonito delovanje v javnem interesu;
- učinkovitost delovanja v skladu z integriteto;
- učinkovito in odgovorno ravnanje z javnimi sredstvi;
- pošteno in nepristransko ravnanje;
- nediskriminatorno ravnanje in izogibanje zlorabi pooblastil.

Prav tako kodeks opozarja še na področja, kot so konflikt interesov, razkritje premoženjskega stanja, sprejemanje daril in ravnanje z zaupnimi podatki.

V Svetu Evrope je bilo v zvezi s kodeksi etike za zaposlene v javni upravi sprejeto priporočilo – Recommendation No. R (2000) 10 of the Committee of Ministers to Member States on codes of conduct for public officials⁵, katerega priloga je tudi Kodeks etike za javne uslužbence, ki se sicer izrecno ne uporablja tudi za funkcionarje. Naslovljeno je na vlade držav članic, ki naj v

¹ Vse gradivo, tudi Program ukrepov Vlade Republike Slovenije za preprečevanje korupcije za obdobje 2015–2016 in Poročilo o izvedenih ukrepih v 2014, je objavljeno na spletnih straneh Ministrstva za javno upravo: http://www.mju.gov.si/si/delovna_podrocja/integriteta_in_preprecevanje_korupcije/.

² Zakon o ratifikaciji Konvencije Združenih narodov proti korupciji (Uradni list RS – Mednarodne pogodbe, št. 5/08 in 13/09).

³ https://www.kpk-rs.si/download/t_datoteke/2321

⁴ <http://unpan1.un.org/intradoc/groups/public/documents/un/unpan010930.pdf>

⁵ https://www.coe.int/t/dghl/monitoring/greco/documents/Rec%282000%2910_EN.pdf

skladu s tem priporočilom ter upoštevajoč domače pravo in načela delovanja javne uprave vzpostavijo ustrezne kodekse etike za zaposlene v javni upravi. Model Kodeksa etike za javne uslužbence Sveta Evrope združuje standarde integritete ter načina vedenja in ravnanja, ki šteje kot zaželen in sprejemljiv, prav tako pa je utemeljeno pričakovan za javne uslužbence pri uporabnikih in drugi javnosti. Kodeks zajema vodila zaželenega in sprejemljivega ravnanja in vedenja javnih uslužbencev, ki naj bo:

- zakonito,
- transparentno,
- družbeno odgovorno,
- izraz prizadevanja za dobro Slovenije,
- odgovorno do naravnega in družbenega okolja,
- pošteno,
- tako, da se z delom in ravnanjem skrbi za lasten ugled in ugled institucije,
- spoštljivo,
- zaupanja vredno,
- častno,
- predano vrednotam in poslanstvu dela,
- vestno in odgovorno,
- izpolnjujoče visoke standarde integritete,
- strokovno, odzivno in dostopno, zato pa tudi učinkovito in uspešno, v korist odličnosti javne uprave,
- gospodarno do stvari, sredstev, podatkov in drugih virov,
- brez sprejemanja ugodnosti, ki bi lahko vplivale na odločitve,
- profesionalno, nepristransko in neodvisno od zasebnih interesov,
- spoštljivo do sodelavcev in strank, temelječe na zaupanju in sodelovanju,
- iskreno in zanesljivo,
- upoštevajoče osebno dostojanstvo ljudi.

Še pred priporočilom Sveta Evrope je Svet OECD leta 1998 sprejel Recommendation on Improving Ethical Conduct in the Public Service⁶ (Priporočilo o izboljšanju etičnega ravnanja v javni upravi), katerega namen je bil pomagati državam članicam te organizacije vzpostaviti ustrezna etična merila in standarde v javni upravi. Ob tem načela OECD izhajajo iz obstoječih različnosti držav na kulturno-političnem področju in iz različno organizirane javne uprave.

Gre za načela, ki naj bi določala visoke standarde etičnega vedenja in ravnanja, predvsem pa naj bi:

- jasno določala, kakšno ravnanje in vedenje je v javni upravi zaželeno in sprejemljivo;
- bila vsebinsko skladna z zakonsko določenimi omejitvami, prepovedmi in načeli;
- bila objavljena tako, da se vsem zaposlenim v javnem sektorju omogoča seznanitev z njimi;
- določena in objavljena vnaprej, preden je mogoče javnemu uslužbencu očitati njihovo kršitev;
- dajala jasna vodila za ravnanje v razmerjih med javnim in zasebnim sektorjem;
- jih splošno sprejeli in podprli funkcionarji v posameznem organu, ki javne uslužbence spodbuja k spoštovanju načel.

Kot izhaja iz omenjenih priporočil OECD, morajo vodilni v organih, kar vključuje nosilce politične moči, torej funkcionarje v javni upravi, podpirati in spodbujati etično ravnanje javnih uslužbencev ter ustvarjati okolje in odnose, s katerimi bodo potrjevali integriteto in etiko predvsem z lastnim zgledom.

Slovenska vlada je januarja 2001 sprejela Kodeks ravnanja in vedenja javnih uslužbencev, ki je vsebinsko povzemal kodeks Sveta Evrope, v eni od točk izdanega sklepa pa je vlada določila, da se kodeks smiselno uporablja tudi za funkcionarje vlade in ministrstev. Načela ravnanja in

⁶ <http://acts.oecd.org/Instruments/ShowInstrumentView.aspx?InstrumentID=129&Lang=en&Book=False>

vedenja so bila za javne uslužbence kot načela vključena v Zakon o javnih uslužbencih (v nadaljnjem besedilu: ZJU), ki je bil uveljavljen leta 2002 in je tudi pravna podlaga za Uredbo o omejitvah in dolžnostih javnih uslužbencev v zvezi s sprejemanjem daril (Uradni list RS, št. 58/03 in 56/15). Zdaj veljavni Kodeks etike javnih uslužbencev v državnih organih in upravah lokalnih skupnosti je na podlagi določbe ZJU sprejel Uradniški svet leta 2011.

V skladu z navedenim so bili ob oblikovanju besedila Etični kodeks funkcionarjev v Vladi Republike Slovenije in ministrstvih upoštevani navedeni evropski in mednarodni dokumenti, pri čemer so bili proučeni tudi kodeksi drugih poklicev in stanovskih združenj v Sloveniji ter upoštevani predlogi Komisije za preprečevanje korupcije iz leta 2013⁷.

V zvezi z vsebino kodeksa je treba poudariti, da je bilo ob njegovem oblikovanju upoštevano tudi, da slovenska zakonska ureditev položaja funkcionarjev (v Zakonu o funkcionarjih in specialnih predpisih), predvsem pa ureditev specifičnih institutov, ki jih pri nas ureja Zakon o integriteti in preprečevanju korupcije (ZIntPK), vendarle zahteva nekoliko drugačen pristop, kot je razvidno iz omenjenih kodeksov v evropskem merilu. Namreč instituti, kot so nasprotje interesov, lobiranje, nadzor nad premoženjskim stanjem in nezdružljivost opravljanja funkcije, so zajeti v ZIntPK, ki je sistemski predpis na področju integritete in preprečevanja korupcije. Zato je bilo pri pripravi kodeksa upoštevano, da teh institutov zaradi veljavne zakonske ureditve ne gre dodatno umeščati vanj, razen na splošni ravni, v pozitivnem smislu – kot zaželeno ravnanje. Hkrati pa besedilo kodeksa ni v nasprotju z zakonskimi normami, ki funkcionarjem nalagajo ravnanje ali izogibanje določenemu ravnanju, prav tako kot ni v nasprotju z ureditvijo v Kazenskem zakoniku, na podlagi katerega so inkriminirana posamezna dejanja, ki štejejo za korupcijo.

Poleg tega je v zvezi z besedilom kodeksa treba dodati, da so nekoliko višji standardi, kot izhajajo iz kodeksov za javne uslužbence in posamezne poklicne skupine, vneseni vanj namenoma in upravičeno. Kajti dejstvo je, da so funkcionarji, za katere se bo kodeks uporabljal, nosilci politične moči in odločanja o javnih zadevah, predvsem pa so njihove odločitve in ravnanja postavljeni v okvir etičnih načel in integritete ter skupnega javnega interesa.

Ne namen in ne vsebina tega kodeksa niti kodeksov za druge skupine, poklicne ali drugačne, pa nista usmerjena v kaznovanje, ampak v ozaveščanje za ravnanje v skladu z načeli oziroma standardi, ki jih kodeks vsebuje. Zato kodeks etike ne more biti podlaga za ukrepanje drugih zoper nekoga, lahko pa je podlaga, da oseba sama ravna v skladu z načeli in standardi, ki jih je vnaprej sprejela, ter v skladu s pričakovanji drugih, ki so sprejeli enaka načela in standarde ravnanja in vedenja ter se ravna po njih.

⁷ Pri pripravi osnutka kodeksa so bili upoštevani naslednji dokumenti: *Kodeks etike javnih uslužbencev v državnih organih in upravah lokalnih skupnosti, ki ga je oblikoval Uradniški svet (2011)*; *Evropski kodeks dobrega ravnanja javnih uslužbencev*; *Strategija razvoja javne uprave 2015–2020 ter hkrati z njo sprejeta Politika napredka in kakovosti sodobne javne uprave (sklep vlade z dne 29. 4. 2015)*; *Kodeks policijske etike*; *Kodeks sodniške etike Slovenskega sodniškega društva*; *Predlog priporočila etičnega ravnanja poslank in poslancev DZ RS (predlog ZaaB iz 2014)*; *The Code of Conduct for Elected Representatives, Parliament of Australia* *Mandate of the working party of senior public integrity officials (Working Party of Senior Public Integrity Officials, OECD)*; *Codes and standards of ethics for parliamentarians, Tbilisi, Georgia*; *Javno pismo KPK (leto 2013), točka 8*.

Besedilo kodeksa združuje zaželene in pričakovane načine vedenja in ravnanja funkcionarjev vlade in ministrstev glede na splošno sprejete vrednote sedanje slovenske družbe, pri čemer je poleg navedenega za standarde, ki jih vsebuje kodeks, značilno, da:

- so določeni jasno in nedvoumno;
- so uporabni za vsakokratne funkcionarje v vladi in ministrstvih ter
- zajemajo vrednote in načela, ki so splošno družbeno sprejemljivi, upoštevajoč dejstvo večje možnosti vplivanja na javne odločitve.

Poleg standardov kodeks vključuje izjavo funkcionarja, da sprejema standarde ravnanja in vedenja ter da bo pri opravljanju svoje funkcije ravnal v skladu z njimi.